

ling med, og de kan også fra tid til anden være kritiske over for ilandenes ønske om forbrugerbeskyttelse, sundhed, dyrevelfærd og arbejdstagerrettigheder – ja, sågar at ligestillingsproblemmstillingen inddrages, når der tales om fri handel.

Derfor er det overordentlig væsentligt, set fra Kristeligt Folkepartis side, at industrilandene i forbindelse med denne forhandlingsrunde virkelig lægger sig i selen for at imødekomme udviklingslandene. Det er i bund og grund utroværdigt, hvis vi dynger krav på krav ovenpå hinanden, så det bare over for udviklingslandene kommer til at virke som en yderligere beskyttelse af vore egne markeder. De har beskyttelse – mere end nok må man sige – af de nuværende toldmure.

Derfor er det vores synspunkt, at Danmark i EU-sammenhæng må arbejde for, at EU reelt kommer til eller ser sig i stand til ved den kommende forhandlingsrunde at kunne give ulandene substantielle og reelle indrømmelser. Det gælder ikke mindst på landbrugsområdet, som er et af de områder, hvor de kunne nyde stor gavn af at få fri adgang til netop vores markeder, og i den sammenhæng kan man filosofere lidt over, at ulandene mere eller mindre generelt glimrer ved fraværet i EU's landbrugspolitik. Men det er en lidt anden sag.

Fri handel har været omdrejningspunktet for flere ordførere her i dag, og jeg vil godt understrege, at for Kristeligt Folkeparti er fri handel ikke et mål i sig selv, og at vi i hvert fald først og fremmest ikke ønsker, at den frie handel foregår på bekostning af mennesker og miljø. Derfor skal vi have styr på den frie handel, og det kan vi netop få i WTO-regi. Det er de bløde spørgsmål, der skal prioriteres i den kommende forhandlingsrunde, sådan som vi ser det fra Kristeligt Folkepartis side, og det aspekt skal i det hele taget opprioriteres i hele WTO's arbejde. Derfor er det også vigtigt, at man i WTO får opbygget en analyse og politikkapacitet, så de bløde spørgsmål fremover kan blive tillagt langt større vægt i WTO-sammenhæng.

Vi anser det for vigtigt, at åbenheden øges, og at det bl.a. sker ved, at parlamentarikere og NGO'ere inddrages i høje grad i WTO-sammenhæng. På en måde kan man sige, at Danmark her er gået hen og blevet et foregangsland, sådan som vi har forstået det. Bl.a. har Udenrigsministeriet i høj grad søgt at inddrage dette aspekt i forberedelserne fra dansk side til den kommende forhandlingsrunde, men

vi mangler at se noget tilsvarende på det niveau, hvor WTO befinder sig, og det er derfor vigtigt, at regeringen arbejder for, at det aspekt kommer med.

Til sidst skal jeg blot sige, at vi selvfølgelig kan støtte det forslag til vedtagelse, vi selv er medforlagsstillere til, og som indeholder en lang række af de emner, der kommer op i den kommende forhandlingsrunde. Jeg skal også understrege her til sidst, at det for Kristeligt Folkeparti er afgørende, at der bliver sat fokus på miljøet og bæredygtig udvikling, og at EU-landene som helhed kommer med nogle reelle tilbud til ulandene, der gør, at vi troværdigt kan lægge krav på bordet – også de krav, som er nævnt i det fremsatte forslag til vedtagelse.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Lad mig til indledning understrege, at jeg er meget tilfreds med det forslag til vedtagelse, som er fremsat, og som et mere end bredt flertal her i Folketinget står bag. Det giver en udmærket ramme for regeringens videre forberedelse til ministerkonferencen i Seattle i slutningen af november og begyndelsen af december, hvor det forhåbentlig kan lykkes at iværksætte en ny runde om handelsliberalisering med en bred dagsorden omfattende en række af de emner, vi har diskuteret i dag: miljø, arbejdstagerrettigheder, konkurrenceregler, investeringsregler osv.

Jeg vil godt gøre et par bemærkninger om sager, der har været spurgt til, først den såkaldte banansag. Situationen er den, at WTO har underkendt EU's bananordning. Danmark stemte i sin tid imod vedtagelsen af de ændrede bananregler i EU, som blev vedtaget i juni 1998. Det er for dansk udenrigshandel vigtigt, at WTO's regler respekteres, og derfor finder vi det fra regeringens side meget vigtigt, at Kommissionen snarest må fremlægge et forslag til en ny bananordning, som er i overensstemmelse med WTO-reglerne.

Med hensyn til det hormonbehandlede kød har vi fra dansk side tilsluttet os, at EU i høringsagen yder kompensation til USA og Canada på kort sigt. Parallelt hermed undersøger Kommissionen det mulige indhold af en eventuel mærkningsordning, men iværksættelsen af en sådan forudsætter naturligvis, at der ikke påvises sundhedsfare ved det hormonbehandlede kød. Der har været visse foreløbige delresultater, som tyder på, at der er en sundhedsrisiko ved hormonkød, men det er nødven-